

अनुसूची (२)

(दफा ४ तथा अनुसूची- १ को भाग- २ संग सम्बन्धित)

बढैयाताल गाँउपालिका

बढैयाताल गाँउपालिकाको राजपत्र

खण्ड: ख संख्या: ८

राजपत्रमा प्रकाशित मिति: २०८२।०९।१२

भाग-२

बढैयाताल गाँउपालिका

२०८२ सालको कार्यविधि नं ३

होम स्टे सञ्चालन कार्यविधि, २०८२

गाँउकार्यपालिकाबाट स्वीकृत मिति २०८२।०८।२४

स्थानीय समुदायको संलग्नतामा स्वरोजगारका अवसर सिर्जना गर्न ग्रामीण अर्थतन्त्रमा योगदान पुर्याउन एवं पर्यटनको माध्यमबाट ग्रामीण पर्यावरणमैत्री पर्यटनको विकास, प्रवर्द्धन, व्यवस्थापन, नियमन गर्न वाञ्छनीय भएकोले, बढैयाताल गाँउपालिकाको पर्यटन प्रवर्द्धन ऐन, २०८२ तथा बढैयाताल गाँउपालिकाको पर्यटन प्रवर्द्धन कार्यविधि, २०८२ बमोजिम बढैयाताल गाँउपालिकाले यो होम स्टे सञ्चालन कार्यविधि, २०८२ बनाएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

(१) यस कार्यविधिको नाम “बढैयाताल गाँउपालिकाको होम स्टे सञ्चालन कार्यविधि, २०८२ ” रहेको छ ।

(२) यो कार्यविधि बढैयाताल गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाले स्वीकृत भएको मितिदेखि लागू हुनेछ ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा -

(क) “होम स्टे” भन्नाले पर्यटकलाई आवास, खाना र अन्य सेवा प्रदान गर्ने उद्देश्यले, आफ्नै घर वा समुदायमा नीजि वा सामूहिक रूपमा सञ्चालन गरिएको घरवास सेवा सम्झनु पर्छ ।

(ख) “सामुदायिक होम स्टे” भन्नाले कम्तीमा पाँच वटा अलग-अलग स्वामित्व भएका घरधनीले सामूहिक रूपमा व्यवस्थापन गरी सञ्चालन गरेको होम स्टेलाई सामुदायिक होम स्टे सम्झनु पर्छ ।

(ग) “नीजि होम स्टे” भन्नाले एकल रूपमा दर्ता गरी निजिस्तरमा सञ्चालित होम स्टेलाई नीजि होम स्टे सम्झनु पर्छ ।

(घ) “कार्यालय” भन्नाले बढैयाताल गाउँपालिकाको कार्यालय सम्झनु पर्छ ।

(ङ) “स्थानीय तह” भन्नाले बढैयाताल गाउँपालिका सम्झनु पर्छ ।

(च) “होम स्टे व्यवस्थापन तथा सञ्चालन समिति” भन्नाले दफा ९ बमोजिमको समिति सम्झनु पर्छ

(ज) “होम स्टे इकाई” भन्नाले होम स्टे सञ्चालन गर्न व्यवस्थापन समिति अन्तर्गत रहेका प्रत्येक घर सम्झनु पर्छ ।

३. उद्देश्य : होम स्टे सञ्चालनका मुख्य उद्देश्य देहायका बमोजिम हुनेछन्

(क) ग्रामीण क्षेत्रमा पर्यटन प्रवर्द्धन गरी त्यसबाट प्राप्त प्रतिफल ग्रामीण समुदायसम्म पुर्याउने,

(ख) ग्रामीण क्षेत्रका जनतालाई पर्यटन व्यवस्थापनमा सहभागी गराई जीवनस्तर सुधार गर्ने,

(ग) होम स्टे माध्यमबाट ग्रामीण तथा स्थानीयस्तरमा स्वरोजगारको अवसर सृजना गर्ने,

(घ) ग्रामीण पर्यटनमा रुचि राख्ने पर्यटकलाई सहज बसोबासको व्यवस्थापन गरी गाउँका ऐतिहासिक, धार्मिक र रमणीय स्थानको बारेमा जानकारी दिने,

(ङ) पर्यटकलाई सुलभ, सरल र सहज वातावरणमा स्थानीय परिकार, रितीरिवाज, कला साँस्कृति र रहनसहनको उत्कृष्ट अनुभव प्रदान गर्ने ।

४. दर्ताका लागि निवेदन दिने:

(१) होम स्टे सञ्चालन गर्न चाहने व्यक्ति वा समुदायले देहाय बमोजिमका कागजात सहित अनुसूची-१ बमोजिमको ढाँचामा आर्थी ऐन अनुसार रसिद काटी बढैयाताल गाउँपालिकाको कार्यालयमा निवेदन दिनु पर्नेछः-

(क) सामुदायिक होम स्टेको हकमा कम्तीमा पाँच जना घरधनीले आ-आफ्नो घरमा सामुहिक रूपमा होम स्टे सञ्चालन गर्न सहमत भएको लिखित प्रतिबद्धता र वडा कार्यालयको सिफारिस तथा नीजि होम स्टेका लागि सम्बन्धित वडा कार्यालयको सिफारिस,

(ख) जग्गा धनी प्रमाण पूर्जा वा पैतृक सम्पत्ती यकिन हुने प्रमाण वा मञ्जुरीनममा वा भाडामा लिएको भए सो को सम्झौताको प्रतिलिपि

(ग) होम स्टे सञ्चालकको नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको निवेदन प्राप्त भएपछि यस गाउँपालिकाको अध्यक्षले तोकेको प्रतिनिधिको संयोजकत्वमा सम्बन्धित वडाको वडाध्यक्ष, स्थानीय तहका स्वास्थ्य, कृषि र वन वातावरण हेर्ने कर्मचारी सहितको पाँच सदस्यीय समितिले निरीक्षण गरी अनुसूची—२ बमोजिमको मापदण्ड पूरा भए नभएको बारे बढैयाताल गाउँपालिकाको कार्यालयमा एक महिनाभित्र प्रतिवेदन दिनु पर्नेछ । समितिले आफ्नू कामको सम्बन्धमा आवश्यकतानुसार विज्ञहरुको सहयोग लिन सक्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमको निरीक्षणबाट तोकिएको मापदण्ड पूरा भएको प्रतिवेदन प्राप्त भएमा बढैयाताल गाउँपालिका कार्यालयले सात दिनभित्र आर्थिक ऐन अनुसार शुल्क लिई दर्ता गर्नु पर्नेछ र अनुसूची—३ बमोजिमको ढाँचामा होम स्टे सञ्चालन प्रमाणपत्र दिनु पर्नेछ ।

(४) मापदण्ड पूरा नगरेकाको हकमा आवश्यक सुधार गर्न समय दिई पुनः स्थलगत निरीक्षण गरी उपदफा (३) बमोजिम दर्ता प्रमाणपत्र दिनु पर्नेछ ।

५. होम स्टे दर्ताका लागि न्यूनतम मापदण्डहरुः

(१) होम स्टे दर्ताका लागि देहाय बमोजिमका न्यूनतम मापदण्ड पूरा गर्नु पर्नेछः

(क) पाहुनाको लागि हरेक घरमा कम्तीमा एक कोठा र दुई बेड भएको हुनु पर्ने र बढीमा चारकोठा र आठ बेड मात्र राख्न पाईने छैन,

(ख) शौचालय र स्नानगृहको अनिवार्य व्यवस्था भएको हुनु पर्ने,

(ग) घरायसी र वातावरणीय सरसफाईको राम्रो व्यवस्था हुनु पर्नेछ र फोहोरमैला व्यवस्थापनका लागि कुहिने तथा नकुहिने फोहोरको छुट्टाछुट्टै व्यवस्था भएको हुनु पर्ने,

(घ) सेवा, सुविधा र गुणस्तरका आधारमा खानपानका वस्तुहरु र आवासको आधारमा औचित्यपूर्ण मूल्य सहितको मेनुको व्यवस्था भएको हुनु पर्ने,

(ङ) सञ्चारका न्यूनतम सुविधाहरु जस्तै टेलिफोन वा इन्टरनेटको व्यवस्था हुनु पर्ने,

(२) होम स्टे दर्ताका लागि आवश्यक अन्य मापदण्ड अनुसूची—२ बमोजिम हुनेछ ।

६. होम स्टेको वर्गीकरण : यस कार्यविधि अनुसूची—२ मा उल्लेखित मापदण्ड पूरा गरी अलग-अलग स्वामित्व भएका कम्तीमा पाँच वटा घरधनीले सामुहिक व्यवस्थापन गरी सञ्चालन गरेको होम स्टेलाई सामुदायिक होम स्टे र कुनै व्यक्तिले एकल रूपमा दर्ता गरी निजीस्तरमा सञ्चालित होम स्टेलाई निजी होम स्टेको रूपमा वर्गीकरण गरिएको छ ।

७. होम स्टेका मुख्य पर्यटकीय क्रियाकलाप:

(१) होम स्टे सञ्चालकले मनोरञ्जनका लागि पाहुनाको चाहना अनुसार स्थानीय क्षेत्रमा सञ्चालन हुने साँस्कृतिक कार्यक्रम र परम्परागत खेलमा सहभागी गराउने, उपलब्ध हुने क्षेत्रमा जंगल ट्रेक, इकोट्रेक, कृषि फार्म अवलोकन, अध्ययन तथा सिकाइ केन्द्र, संग्रहालय, ताल दृश्यावलोकन आदि जस्ता मुख्य पर्यटकीय क्रियाकलाप कार्यक्रमको व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) मा लेखिएबाहेक होम स्टेले देहाय बमोजिमको कार्यक्रमको आयोजना गर्नु पर्नेछ

(क) स्थानीय प्रचालन अनुसार फूलमालाका साथ पर्यटक स्वागतको व्यवस्था गर्न,

(ख) पर्यटकहरुलाई सामुदायिक भवन वा खुला ठाँउमा मौलिक परम्परा वा संस्कृतिमा आधारित कार्यक्रमहरुको प्रस्तुती, मेला, जात्रा जस्ता गतिविधिहरु आयोजना गरी सहभागी गराउने,

(ग) साँस्कृतिक सम्पदा, संग्रहालय, घरेलु तथा हस्तकला सामग्री उत्पादन केन्द्र, रमणीय क्षेत्रको दृश्यावलोकन, झरना, जङ्गल, वन्यजन्तु तथा चरा अवलोकन आदिको व्यवस्था गर्ने,

(घ) स्थानीय कृषि, घरेलु तथा हस्तकला प्रविधिमा सहभागी गराई पर्यटक तथा स्थानीय जनता बीच जीवनशैली, कला संस्कृति, भेषभूषा आदि विषयमा अवलोकन, अनुभव तथा ज्ञानको आदान गराउने,

(ङ) होम स्टे बस्ने पर्यटकहरुलाई गाउँघरमा उत्पादित स्थानीय तथा प्राञ्जारिक खाना खुवाई फरकपनको अनुभूति दिने,

(च) पर्यटकलाई होम स्टेमा रहँदा उत्कृष्ट आतिथ्यता सहित र पारिवारिक वातावरणमा बसिरहेको अनुभव दिलाउने,

(छ) स्थानीय उत्पादन र संस्कृति झल्कने मायाको चिनो र फुलमाला सहित पर्यटकलाई विदाई दिने,

(ज) पर्यटक होम स्टेबाट विदाई भएपछि एकपटक उनीहरू गन्तव्यमा पुगे नपुगेको जानकारी लिने,

८. होम स्टेले दर्ता पश्चात पुरा गर्नुपर्ने अन्य मापदण्डहरू

होम स्टे सञ्चालकले दर्ता पश्चात पुरा गर्नुपर्ने अन्य मापदण्डहरू देहाय बमोजिम हुनेछन्:—

- (क) सुरक्षा निकायसँग समन्वय गरी पर्यटक सुरक्षाको व्यवस्था मिलाउनु पर्ने,
- (ख) पर्यटकको स्वास्थ्य स्थितिको पूर्व जानकारी लिई सोही बमोजिमको खानपानको व्यवस्था पुरा गर्नुपर्ने,
- (ग) सामुदायिक होम स्टेको लागि कम्तिमा एक सामुदायिक भवन वा हलको व्यवस्था हुनु पर्ने,
- (घ) हरेक वर्ष लेखा परीक्षण गराउने र पर्यटकको तथ्याङ्क व्यवस्थित गरी राख्नु पर्ने,
- (ङ) प्रत्येक वर्ष पौष मसान्तसम्म आन्तरिक राजस्व विभाग अन्तर्गतका कार्यालयबाट कर चुक्ता गर्न पर्ने,
- (च) होम स्टेमा आउने पर्यटकलाई सम्भव भएसम्म प्राकृतिक चिकित्साका गतिविधिहरू सञ्चालन गरी बसाईका दिन लम्ब्याउन पहल गर्न पर्ने ।

९. होम स्टे व्यवस्थापन तथा सञ्चालन समिति:

(१) सामुदायिक होम स्टे सञ्चालन गर्नका लागि सञ्चालकले साधारण सभा वा भेला गरी

देहाय बमोजिमको होम स्टे व्यवस्थापन तथा सञ्चालन समिति गठन गर्नु पर्नेछ:—

- (क) समुदायका सदस्यहरूबाट एक जना — अध्यक्ष
  - (ख) समुदायका सदस्यहरूबाट एक जना — उपाध्यक्ष
  - (ग) समुदायका सदस्यहरूबाट एक जना — कोषाध्यक्ष
  - (घ) समुदायका सदस्यहरूबाट महिला सदस्य — सदस्य
  - (ङ) समुदायका सदस्यहरूबाट एक जना सदस्य — सदस्य सचिव
- (२) होम स्टेमा सहभागी हुने घर संख्याको आधारमा समावेशी हुने गरी समुदायले थप ८ जना सम्म सदस्यको चयन गर्न सक्नेछ ।

(३) होम स्टे व्यवस्थापन तथा सञ्चालन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ:—

- (क) पर्यटकीय क्रियकलापहरू र पर्यटक र सञ्चालकहरूले पालना गर्नुपर्ने आचारसंहिताको बारेमा जानकारी गराउने,

- (ख) आगन्तुक पाहुनाको स्वागत तथा आवसको व्यवस्था मिलाउने,
- (ग) पाहुनाको दर्ता तथा रेकर्डको व्यवस्था गर्ने,
- (घ) आयव्ययको श्रेस्ता व्यवस्थित र दुरुस्त राख्ने,
- (ङ) प्रत्येक होम स्टे र ग्रामिण क्षेत्रको सरसफाई तथा अन्य व्यवस्थापन पक्षको नियमित अनुगमन गर्ने,
- (च) स्थानीय पर्यटन प्याकेजहरूको निर्माण र प्रचार प्रसार गर्ने,
- (छ) स्थानीय प्रविधि, ज्ञान सिप, वातावरण, परम्परा, शेली, भेषभूषा, कला तथा संस्कृतिको संरक्षण गर्ने,
- (ज) सांस्कृतिक कार्यक्रमहरूको प्रदर्शनःव्यवस्थापन गर्ने,
- (झ) पाहुनाको स्वास्थ्योपचार र अन्य आकस्मिक सेवाको व्यवस्थापन र समन्वय गर्ने,
- (ञ) होम स्टे जाने पथचिन्ह (साइनेज) तथा लोकसेवा म्याप तयार गरी आवश्यक स्थानमा राख्ने,
- (ट) पर्यटक आवास गृहमा उपलब्ध हुने सेवा, सुविधाको गुणस्तरका आधारमा मेनु/मुल्य निर्धारणमा एकरूपता कायम गर्ने,
- (ठ) प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको पैतीस दिन भित्र पाहुना संख्या, प्रमुख क्रियाकलाप आय तथा व्यय देखिन वार्षिक प्रतिवेदन बढैयाताल गाउँपालिकाको कार्यालयमा पठाउनु पर्ने,
- (ड) प्रदेशमा रहेको पर्यटन मन्त्रालयसँग नियमित सम्पर्क र सञ्चार गर्ने,
- (ढ) अनुसूची—४ बमोजिमको सूचना पाहुनाले देख्ने स्थानमा राख्नु पर्ने,
- (ण) होम स्टे विकास, प्रवर्द्धन तथा व्यवस्थापनका लागि अध्ययन, अवलोकन भ्रमण जस्ता कार्य गर्ने,
- (त) होम स्टेको विकास, प्रवर्द्धन तथा व्यवस्थापनका लागि आवश्यक अन्य कार्यहरू गर्ने ।

१०. बढैयाताल गाउँपालिका होम स्टे समन्वय समिति:

- (१) बढैयाताल गाउँपालिकाले होम स्टेको माध्यमबाट पर्यटन विकास, प्रवर्द्धन र समन्वय गर्नका लागि एक होम स्टे समन्वय समितिको गठन गर्न सक्नेछ ।
- (२) बढैयाताल गाउँपालिकाको अध्यक्ष वा निजले तोकेको सम्बन्धित वडाको प्रतिनिधिको संयोजकत्वमा सामुदायिक र निजी होम स्टे सञ्चालकका प्रतिनिधि, निजी पर्यटन व्यवसायी र आवश्यक विषयगत शाखाका कर्मचारीहरू प्रतिनिधि रहने गरी ५ देखि ११ जना सम्मको स्थानीय तह होम स्टे समन्वय समिति गठन गर्न सकिनेछ ।

(३) स्थानीय तह होम स्टे समन्वय समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ,

(क) बढैयाताल गाउँपालिकामा भएका होम स्टे व्यवस्थापन समितिहरू बीच समन्वय र सहजीकरण गर्ने,

(ख) पूर्वाधार विकास र क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धी कार्य गर्ने,

(ग) आकस्मिक स्वास्थ्य सम्बन्धी सहयोग र समन्वय गर्ने,

(घ) सम्भाव्य पर्यटकीय सम्पदाहरूको विवरण तयार गर्ने,

(ङ) पर्यटकको सञ्चार तथा सुरक्षामा समस्या देखिएमा सहयोग गर्ने,

(च) आफ्नो स्थानीय तहमा पर्यटक सूचना केन्द्रको स्थापना गर्ने र अभिलेख व्यवस्थित गर्ने,

(छ) स्थानीय कृषि उत्पादन प्रयोग गर्ने तथा प्राङ्गरिक कृषि प्रबर्धन गर्न स्थानीय कृषि जैविक प्रविधिमा सहयोग पुर्याउने ।

११. पर्यटन पूर्वाधार विकास योजनामा सहयोग सम्बन्धी व्यवस्था: होम स्टेमा पर्यटन पूर्वाधार विकास तथा संरक्षण सम्बन्धी योजनामा प्रदेश सरकारले आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग गर्न सक्नेछ ।

१२. अनुगमन तथा निरीक्षण सम्बन्धी व्यवस्था:

(१) बढैयाताल गाउँपालिकाले तोकिएको निकायले आवश्यकतानुसार समय समयमा होम स्टे व्यवस्थापन तथा सञ्चालन समितिका कार्यहरू तथा प्रत्येक होम स्टेको अनुगमन तथा निरीक्षण गर्न पर्नेछ ।

(२) बढैयाताल गाउँपालिका वा तोकिएको निकायबाट हुने अनुगमन तथा निरीक्षणका क्रममा तोकिएको मापदण्ड पूरा नगर्ने होम स्टेलाई मनासिव माफिकको म्याद दिई मापदण्ड पूरा गर्न लगाउनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिमको म्यादभित्र पनि मापदण्ड कायम गर्न नसकेका होम स्टेलाई बढैयाताल गाउँपालिकाले निलम्बन वा खारेज गर्न सक्नेछ ।

(४) स्वीकृत कार्यक्रम तथा बजेट अनुसारको कामको कार्यान्वयनको क्रममा र कार्य सम्पन्न भएपछि मन्त्रालय वा मातहतका निकायबाट अनुगमन तथा निरीक्षणको काम हुनेछ ।

(५) कुनै होम स्टे सञ्चालकले मापदण्ड पालना नगरेको वा सो सम्बन्धी गुनासो आएमा गाउँपालिकाबाट कुनै पनि समयमा निरीक्षण गरी आवश्यक निर्देशन गर्न सक्नेछ । सो निर्देशनको पालना गर्न होम स्टे सञ्चालकको कर्तव्य हुनेछ ।

१३. नवीकरण:

- (१) सामुदायिक तथा नीजि होम स्टे सञ्चालकले देहाय बमोजिमको कागजात संलग्न गरी हरेक वर्ष होम स्टे नवीकरणको लागि आर्थिक ऐनमा व्यवस्था भए बमोजिम रसिद काटी निवेदन दिनु पर्नेछ ।
- (क) नवीकरण अवधिसम्मको लेखा परीक्षण प्रतिवेदन र होम स्टेले पर्यटकलाई प्रदान गरेको सेवाको विवरण,
- (ख) सामुदायिक होम स्टेको हकमा होम स्टे व्यवस्थापन तथा सञ्चालक समितिको प्रगति प्रतिवेदन (पर्यटन पूर्वाधार विकास कार्यक्रम सञ्चालन गरेको भए सो को समेत प्रगति विवरण),
- (२) उपदफा (१) बमोजिम नवीकरणको लागि निवेदन पर्न आएमा बढैयाताल गाउँपालिकाको कार्यालयले होम स्टेको निरीक्षण गरी मापदण्ड पूरा भएकाको हकमा होम स्टेको नवीकरण गर्नेछ र पूरा नभएका होम स्टेको नवीकरण हुने छैन ।

१४. प्रचार प्रसार तथा बजारीकरण: होम स्टेको होर्डिङ्ग बोर्ड, साइनबोर्ड, ब्रोसियर, पोष्टर, सिडी जस्ता प्रचार प्रसारका सामग्रीहरूको उत्पादन, वेबसाइट, पत्रपत्रिका, रेडियो, टेलिभिजन, उत्सव, मेला, महोत्सव, गैरआवासीय नेपालीसँगको सहकार्य, टुर अपरेटर तथा पत्रकारहरूलाई परिचयात्मक भ्रमण, भ्रमण प्याकेजको निर्माण तथा बिक्री जस्ता क्रियाकलापहरू गरी होम स्टेको प्रचार प्रसार तथा बजारीकरण गर्न सक्नेछ ।

१५. विविध:

- (१) प्रसिद्ध धार्मिक तीर्थस्थलमा दर्शनको लागि आउने दर्शनार्थी तथा तीर्थालुको बसोबास र खानपानको बन्दोबस्त मिलाउने होम स्टे सञ्चालनको लागि स्थानीय समुदाय समेतको सहभागितामा अनुरोध भएमा यस कार्यविधिको अन्य व्यवस्थाहरूको अधिनमा रही सञ्चालन अनुमति दिन सकिनेछ
- (२) होम स्टेमा ट्राभल एजेन्सी मार्फत आउने पर्यटकको बिमा गराउने जिम्मेवारी सम्बन्धित ट्राभल एजेन्सीको हुनेछ । व्यक्तिगत रूपमा आउने पर्यटकको हकमा बिमा गर्ने जिम्मेवारी सम्बन्धित पर्यटकको नै हुनेछ ।
- (३) होम स्टे सञ्चालन गर्ने सञ्चालकले प्रचलित नेपाल कानून बमोजिम नेपाल राष्ट्र बैंकको पूर्व स्वीकृति लिएर मात्र विदेशी मुद्राको कारोवार गर्न पर्नेछ ।
- (४) होम स्टे सञ्चालन सम्बन्धी आधारभूत तालिम नेपाल पर्यटन तथा होटल व्यवस्थापन प्रशिक्षण प्रतिष्ठान लगायत अन्य स्वीकृति प्राप्त तालिम केन्द्रहरूबाट प्राप्त गर्न सकिनेछ ।
- (५) पर्यटकीय गतिविधिमा नै असर पर्ने गरी गैरकानूनी काम (ठगी, चोरी, महिलाहिंसा र अमानवीय व्यवहार) गरेको भनि कुनै पर्यटकबाट निवेदन पर्न आई सो कसुर ठहर भएमा वा अनुगमनको क्रममा प्रमाणित भएमा

त्यस्तो निजि होम स्टे वा सामुदायिक होम स्टेको सदस्यलाई पुनः होम स्टे सञ्चालन गर्न नपाउने गरी निजको दर्ता खारेज गर्न सकिनेछ ।

(६) होम स्टे सञ्चालनलाई प्रभावकारी बनाउन विभिन्न सहयोगी संघ संस्था तथा निजि क्षेत्रले गाउँ पालिकासंगको समन्वयमा आर्थिक तथा भौतिक सहयोग उपलब्ध गराउन सक्नेछ ।

बैज्याताल गाउँपालिका

अनुसूची-१

(दफा ४ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित) होम स्टे दर्ताका लागि दिइने निवेदन

श्री बढैयाताल गाउँपालिकाको कार्यालय मैना पोखर, बर्दिया ।

म/हामीहरुले.....वडा नं.... टोल/गाउँ ..... मा सञ्चालन गर्न लागेको.....होम स्टेलाई बढैयाताल गाउँपालिकाको होम स्टे सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०८२ बमोजिम सामुदायिक/नीजि होम स्टेको रूपमा दर्ता गरी पाउन निवेदन गर्दछु/गर्दछौ । बढैयाताल गाउँपालिकाको होम स्टे सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०८२ को अधिनमा रही आफ्नो होम स्टे सञ्चालन गर्नेछौ ।

संलग्न कागजात:

१. होम स्टे सञ्चालन गर्ने निवेदनको नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।
  २. होम स्टे सञ्चालन गर्ने प्रत्येक घरधनीको जग्गाधनी प्रमाण पुर्जा वा पैतृक सम्पत्ती झल्कने प्रमाण वा मञ्जुरनमा वा भाडामा लिएको भए सो को सम्झौताको प्रतिलिपि ।
  ३. प्रत्येक घरधनीले होम स्टे सञ्चालन गर्न मञ्जुर गरेको कागजात सहित होम स्टे व्यवस्थापन तथा सञ्चालक समितिको निर्णयको प्रतिलिपि ।
  ४. व्यवस्थापन समिति गठन तथा दर्ता गर्ने सम्बन्धी स्थानीय भेलाको निर्णय ।
  ५. सम्बन्धित वडाको सिफारिस ।
  ६. आधारभूत प्रशिक्षण लिएको भए सो प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।
- होम स्टे यूनिटहरु (दर्ता हुने व्यक्तिहरुको) विवरण ।

क्र.सं.	सञ्चालकको नाम थर	ठेगाना
१		
२		
३		

नोट: सामुदायिक होम स्टेको हकमा होम स्टे व्यवस्थापन तथा सञ्चालन समितिको अध्यक्ष वा अधिकार दिएको व्यवस्थापन समितिको सदस्यले निवेदन दिनु पर्नेछ ।

निवेदकको नामथर: ..... ठेगाना: ..... मिति:
.....

अनुसूची—२

(दफा ४ को उपदफा (२) र दफा ५ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित) होम स्टे सञ्चालका आधारभूत
मापदण्ड

१. होम स्टेका लागि घर, कोठा र शैया:

- (क) सहज पहुँचका लागि बाटोको प्रबन्ध भएको, घरहरू मौलिक संस्कृति झल्किने र हावा हुरी, जङ्गली जनावर आदिबाट सुरक्षित हुनुपर्ने, खुला, हिलो तथा धुलो रहित सफा सुगन्धर हुनु पर्नेछ ।
- (ख) होम स्टेमा पाहुनाका लागि कम्तीमा एउटा अलगगै कोठा हुनु पर्नेछ ।
- (ग) होम स्टे सञ्चालन गर्ने एक घरमा बढीमा ४ कोठा पर्यटकका लागि छुट्याउन सकिनेछ ।
- (घ) एउटा कोठामा बढीमा २ वटामात्र ओछ्यान रहनु पर्नेछ । ओछ्यान कम्तीमा ५/६ फिट लम्बाई र ३ फिट चौडाईको हुनु पर्नेछ ।
- (ङ) भुईँमा कार्पेट वा राडी वा सफा गुन्द्री ओछ्याएको हुनु पर्नेछ ।
- (च) ढोकामा खुट्टा पुछ्ने बोरा वा डोरम्याट भएको हुनु पर्नेछ ।
- (छ) नरम खालको सेतो तन्ना भएको र सेतै खोला भएका ओढ्नेको व्यवस्था हुनु पर्नेछ ।
- (ज) भित्तामा वा ढोकाको पछाडि पट्टि लुगा झुण्ड्याउने व्यवस्था भएको हुनु पर्नेछ ।
- (झ) कोठामा बिजुली बत्ती वा लाल्टिन वा मैन वा टुकी पानस बाल्ने व्यवस्था हुनु पर्नेछ ।
- (ञ) सुत्ने कोठामा धुवाँ आउने हुनु हुदैन । भान्सा कोठा र भर्च्यङ्ग कोठा पर्यटक सुताउनका लागि प्रयोग हुनु हुदैन ।
- (ट) सुत्ने कोठामा राम्रा राम्रा दृश्य र स्थानीय संस्कृति झल्कने तस्विरहरू भएमा राम्रो हुनेछ ।
- (ठ) फोहोर फल्ने एउटा टोकरी (डस्टवीन) को व्यवस्था हुनु पर्नेछ ।
- (ड) प्रत्येक पाहुनाका लागि एकजोर चप्पलको व्यवस्था हुनु पर्नेछ ।
- (ढ) भित्तामा एउटा अर्धकद देखिने ठूलो ऐना झुण्डाएको हुनु पर्नेछ ।
- (ण) सम्भव भएसम्म सुत्ने कोठामा चिया टेबल राख्नु राम्रो हुनेछ ।
- (त) सम्भव भएसम्म सुत्ने कोठामा २ वटा कुर्सी राख्नु राम्रो हुनेछ ।
- (थ) पर्यटकले देख्ने ठाँउमा त्यस होम स्टेका फरक खालका विशेषता र धार्मिक, ऐतिहासिक तथा रमणीय स्थानको बारेमा जानकारी दिने बोर्ड राख्नु राम्रो हुनेछ ।

(द) पर्यटकले पालना गर्न' पर्ने अनुसूची—४ बमोजिमका आचारसंहिता प्रष्ट देखिने गरी उपयुक्त स्थानमा टाँस्नु पर्नेछ र सो आचारसंहिताको बारेमा पाहुनालाई शुरुमै जानकारी दिनु पर्नेछ ।

(ध) मेनुमा उल्लेख भए बाहेकका अन्य क्रियाकलापःसेवामा पर्यटकहरूलाई अतिरिक्त शुल्क तिर्न बाध्य पार्न हुदैन ।

२. शौचालय र स्नान घर ः

(क) सुविधायुक्त र सफा शौचालय हुनु पर्नेछ ।

(ख) होम स्टे सञ्चालन गर्ने घर वा समुदायल नुहाउनका लागि सुविधायुक्त र सफा स्नान घरको व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।

(ग) स्नान घरमा पानीको बाल्टी, मग, साबुन, रुमाल आदि आधारभूत वस्तुहरू हुनु पर्नेछ ।

३. भान्सा कोठा र खाना खाने व्यवस्था:

(क) पाहुना राख्ने घरःकोठा नजिक गाई भैसी अथवा भेडा, बाखा, सुगौर, कुखुरा आदि बाधन वा पालन पाइने छैन ।

(ख) धेरै धुवाँ नहुने भान्सा (उन्नत वा सुधारिएको चुलो) भएको हुनु पर्नेछ ।

(ग) पानीको सुविधा मिलाउनु पर्ने र खाने पानी फिल्टर गरेर वा उमालेर मात्र दिने गर्न' पर्नेछ ।

(घ) स्थानीय खानाका परिकारहरूलाई स्वस्थकर ढङ्गले पकाउने र खुवाने प्रबन्ध हुनु पर्नेछ ।

(ङ) सानो डाइनिङ्ग टेबलको पनि प्रबन्ध भए राम्रो हुनेछ ।

(च) खानाको परिकारको विवरण तथा मूल्य निर्धारण गरिएको (मेनु भएको) हुनु पर्नेछ ।

४. स्वास्थ्य, सरसफाई तथा सुरक्षा:

(क) वास बस्ने कोठा तथा सुत्ने विस्तारामा किरा, लामखुट्टे आदिबाट सुरक्षित भएको हुनु पर्नेछ ।

(ख) सामुदायिक रूपमा प्राथमिक उपचारको व्यवस्था हुनु पर्ने, खुला नाली र ढल नभएको हुनु पर्नेछ ।

(ग) वातावरणमैत्री कृषि, पर्यटन क्रियाकलाप, पर्यटकीय सम्पदाहरूको संरक्षण, सार्वजनिक शौचालयको व्यवस्था, फूलबारी र वृक्षरोपण गरी हरियाली हुनु पर्नेछ ।

अनुसूची—३

(दफा ४ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित) बढैयाताल गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय मैना पोखार , बर्दिया

लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

होम स्टे दर्ता प्रमाणपत्र

दर्ता नं:-.....

दर्ता मिति:-.....

.....लाई बढैयाताल गाउँपालिकाको होम स्टे सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०८२ अनुसार सामुदायिक-नीजि होम स्टेका रूपमा दर्ता गरी यो प्रमाणपत्र प्रदान गरिएको छ ।

१) सञ्चालकको नाम:—

२) ठेगाना:—

३) मान्य अवधि:—

HOME STAY OPERATION CERTIFICATE

.....Home Stay is registered as a Community or Private Home Stay under Badhaiyatal Rural Municipality Home Stay Related Procedures, 2082

1) Name of the owner:

2)Address of the owner:

3)Valid up to:

शर्तहरू:

- व्यवस्थापन तथा सञ्चालन समितिसँग समन्वय गरी पर्यटकहरूलाई बसोबासको व्यवस्था गर्नु पर्नेछ
- चलन चल्तीको वा निर्धारित मूल्य भन्दा बढी मूल्य लिनु हुदैन ।
- स्थानीय सामाजिक सांस्कृतिक वातावरणलाई असर पर्ने खालका क्रियाकलापहरू गर्न गराउनु हुदैन यो प्रमाणपत्र तथा अनुसूची—४ बमोजिमको आचारसंहिता सबैले देखे स्थानमा राख्नु पर्नेछ ।
- व्यवस्थापन तथा सञ्चालन समितिसँग समन्वय गरी प्रत्येक वर्ष प्रतिवेदन बुझाउनु पर्नेछ ।
- यो प्रमाणपत्र एक एक वर्षमा नवीकरण गराउनु पर्नेछ ।

अनुमतिपत्र प्रदान गर्ने अधिकृतको नाम

दर्जा:

अनुसूची—४

दफा ९ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

Code of Conduct for the Visitors (आचारसंहिता)

The Home Stay visitors are expected to abide the following rules: पर्यटकहरूले निम्न लिखित आचारसंहिताको पालना गर्नु पर्नेछ।

१. Do not pressure the owner for food, beverage and facilities not available at Home Stay (होम स्टेमा उपलब्ध हुन नसक्ने खाना, पेय पदार्थ र सुविधा वारे सञ्चालकलाई दबाव दिन पाइने छैन)
२. Do not disturb people at home or outside (होम स्टे र छिमेकीलाई असर पर्ने गरी होहल्ला गर्न पाइने छैन)
३. Do not offer anything to the people beyond one's capacity (होम स्टे सञ्चालकको क्षमता बाहिरको सेवा सुविधा माग गर्न पाइने छैन)
४. Beware of doing any behavior -such as sexual activities or sexual harassment which is impermissible to the local socio-cultural values (सामाजिक मूल्य मान्यता, धर्म, संस्कृतिको हिसावले नपच्ने व्यवहार, गतिविधि, यौ तजन्त्य हिंसा गर्न पाइने छैन)
५. Respect to the rites and rituals of the local people, wear such clothes that are permissible to the community (स्थानीय समुदायको रिति रि वाजलाई सम्मान गर्नु पर्नेछ र समुदायमा सहज हुने कपडाहरू लगाउनु पर्नेछ)
६. Do not engage in immoral or illegal activities and respect household routines. (अनैतिक र गैरकानूनी क्रियाकलाप गर्न समुदायलाई दबाव दिन हुदैन)
७. Supply and use of narcotics or any forms of psychotropic drugs at home or outside is strictly prohibited (कुनै प्रकारका लठ्याउने प्रकारका लागु पदार्थहरू प्रयोग गर्न र बिक्री वितरण तथा ओसार पसार गर्न सख्त मनाही छ)
८. Respect to the biodiversity and ecology of the environment (जैविक विविधता र वातावरणीय परिस्थितिलाई सम्मान गर्नुहोस्)

हिमालय त्रिपाठी

अध्यक्ष